

רע"פ 3969/16 - יגאל שלום רקח נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3969/16

לפני:
המבקש:
כבוד השופט א' שהם
יגאל שלום רקח

נ ג ד

מדינת ישראל

המשיבה:

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, מיום 30.3.2016, בע"פ 52100-01-16, שניתן על ידי כב' השופטים י' אלון - נשיא; י' עדן; ו-ג' שלו

בשם המבקש: עו"ד נתנאל לאגמי

בשם המשיבה:

עו"ד מירי קולומבוס

בשם המשיבה:

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (כב' השופטים י' אלון - נשיא; י' עדן; ו-ג' שלו), בע"פ 52100-01-16, מיום 30.3.2016, בגדרו נדחה ערעורו של המבקש על פסק דינו של בית משפט השלום בבאר שבע (כב' השופט י' עטר), בת"פ 1354-12-13, מיום 1.12.2015.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. ביום 1.12.2015, הורשע המבקש, לאחר ניהול משפט הוכחות, בעבירה של תקיפה הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 380 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). על פי עובדות האישום השני בכתב האישום, על בסיסו הורשע המבקש, במהלך יוֹכּוּחַ שהתנהל בינו לבין שכנו, י.א. (להלן: המתלונן), בגין משטחי עץ שהניח המבקש ליד רכבו של המתלונן, דחף המבקש את המתלונן, חבט בחזהו עם משטח עץ, וריסס את פניו באמצעות גז פלפל. זאת, שעה שהמתלונן, שהינו אדם נכה, ישב כשהוא מרותק לכיסא גלגלים. כתוצאה ממעשים אלו, נגרמו למתלונן חבלות, בדמות אודם בפניו ובצווארו, והלה נזקק לטיפול רפואי. יצוין, כי הרשעת המבקש התבססה, בעיקרה, על העובדה לפיה ריסס המבקש את המתלונן בגז פלפל, וכי במסגרת הכרעת הדין, זוכה המבקש מחמת הספק, מעבירות אלימות ואיומים שיוחסו לו באישום הראשון.

3. ביום 13.12.2016, ניתן גזר דינו של בית משפט השלום. לצורך קביעת מתחם הענישה בעניינו של המבקש, נתן בית המשפט את דעתו לערכים המוגנים שנפגעו בשל מעשיו, ובראשם תחושת הביטחון של המתלונן. בהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת, ובנסיבות ביצוע העבירה על ידי המבקש, המצביעות מחד גיסא על פגיעה באדם נכה, ומאידך גיסא על עימות במסגרתו נגרמו גם למבקש חבלות של ממש, קבע בית המשפט כי מתחם הענישה במקרה דנן נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בודדים לריצוי בפועל. בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, שקל בית המשפט לחומרה את התרשמותו לפיה המבקש אינו נוטל אחריות על מעשיו, ואילו לקולה נשקל עברו הפלילי הנקי של המבקש. על יסוד האמור, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, לבל יעבור המבקש, כל עבירת אלימות או איומים; תשלום פיצוי למתלונן, בסך של 5,000 ₪; וכן קנס בסך של 2,000 ₪, או 20 ימי מאסר תמורתו.

4. על פסק דינו של בית משפט השלום, הגיש המבקש ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע, המכוון כנגד הרשעתו בדין. בפתח הדיון בערעור, עתר המבקש להגיש ראייה חדשה, בדמות חוות דעת מקצועית לעניין מקורם של סימני האלימות בגבו (להלן: חוות הדעת). בית המשפט המחוזי לא נעתר לבקשה, בקבעו כי היא אינה עומדת "במבחן היסודי הנדרש בהקשר זה", שכן "ב"כ המערער [המבקש], בהליכים בבימ"ש השלום שב וחזר והודיע לביהמ"ש על כוונתו להגיש חו"ד כזו, ובסופו של דבר הוא נמנע מהגשתה".

בבואו להכריע בערעור, ציין בית המשפט המחוזי, כי "כל כולו במחלוקת של המערער [המבקש] עם קביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא ביחס להשתלשלות העניינים באירוע, בחלקו המתייחס לריסוס הגז המדמיע", ומשכך דינו להידחות. אף לגופו של עניין, קבע בית המשפט המחוזי, כי גרסתו של המתלונן, לפיה הוא הניף מקל לעברו של המבקש רק לאחר שרוסס בגז פלפל על ידו, הינה גרסה עקבית ומהימנה, המתיישבת גם עם "היגיון הדברים". לפיכך, נקבע כי אין לקבל, בהקשר זה, את טענתו של המבקש כי חוסים מעשיו תחת סייג ההגנה העצמית, ואין כל מקום, בנסיבות אלו, להתערבותה של ערכאת הערעור.

הבקשה לרשות ערעור

5. ביום 28.5.2016, הוגשה בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. בבקשת רשות הערעור טען המבקש כי עניינו מצדיק דיון בערכאת ערעור נוספת, בשל שלושה טעמים מרכזיים: ראשית, סבור המבקש כי שגה בית המשפט המחוזי כאשר ביסס את דחיית בקשתו להוספת ראייה בערעור, "על הנחה עובדתית שגויה ולפיה ב"כ המבקש חזר והודיע במהלך הדיונים כי בכוונתו

להגיש חוות דעת כזו [...] אולם חדל מלמלא אחר הצהרותיו". שנית, טען המבקש כי טעה בית המשפט המחוזי, בקבעו כי השיקול המרכזי בבחינת הוספת ראייה חדשה בערעור, עניינו ביכולתו של בעל הדין להביאה במסגרת הדיון בערכאה הדיונית. שלישית, גרס המבקש כי נדרשת הלכה ברורה, "באשר למדדים בהם נבחנת האפשרות של צד להגשת הראייה הנוספת בערכאה הקודמת", שתגלם התחשבות ב"פער ביחסי הכוחות בין המדינה והנאשם".

תגובת המשיבה

6. ביום 3.7.2016, הוגשה תגובת המשיבה לבקשה לרשות ערעור, במסגרתה הביעה את עמדתה, לפיה יש לדחות את הבקשה. לשיטת המשיבה, "סוגיית המבחן להגשת ראייה חדשה בערעור כבר נדונה רבות בפסיקת בית המשפט העליון", וכל טענותיו של המבקש בהקשר זה, נסובות סביב אופן יישומה על עניינו הפרטני. המשיבה ציינה, כי אמנם לא עולה מפרוטוקול הדיון בבית משפט השלום כי בא כוחו של המבקש הצהיר שהוא עומד להגיש חוות דעת כאמור, אך "מכל מקום, האפשרות של הכנת חוות הדעת היתה בידיעתו ובהישג ידו של המבקש, והשלב המתאים להגשתה היה בערכאת הדיונית".

דיון והכרעה

7. הלכה פסוקה היא, כי רשות ערעור "בגלגול שלישי" אינה ניתנת כדבר בשגרה, והיא שמורה אך לאותם מקרים מיוחדים, בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים; או כאשר קיים חשש לאי צדק או לעיוות דין חמור שנגרם למבקש בהליך (רע"פ 5464/16 לייזרוביץ נ' מדינת ישראל (12.7.2016); רע"פ 5463/16 עואודה נ' מדינת ישראל (11.7.2016); רע"פ 5186/16 אליה נ' מדינת ישראל (10.7.2016)). לאחר שעיינתי היטב בבקשה, על כלל נספחיה, כמו גם בתגובתה של המשיבה, נחה דעתי כי הבקשה אינה עומדת באמות המידה אשר נמנו לעיל, ומשכך, יש לדחותה.

8. למעלה מן הצורך, אציין כי גם לגופו של עניין, דין הבקשה להידחות. אכן, סעיף 211 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, מאפשר הגשת ראייה חדשה בשלב הערעור לשם "עשיית צדק". הפסיקה מילאה תוכן בסעיף זה, בקביעתה כי שלושה שיקולים מרכזיים, שומה על בית המשפט לשקול, בבואו להחליט בבקשה להוספת ראייה כאמור, והם: אפשרותו של המערער להשיג את הראייה החדשה במהלך הדיון בערכאה הדיונית; אינטרס השמירה על עקרון סופיות הדיון; וכן טיבה של הראייה החדשה, והפוטנציאל הטמון בה לשינוי תוצאת המשפט (ע"פ 8948/12 נמר נ' מדינת ישראל (1.2.2016); ע"פ 2064/14 קואסמי נ' מדינת ישראל (24.2.2015); ע"פ 5622/08 משה נ' מדינת ישראל (17.2.2015)). מוכן אני להניח, בניגוד לקביעתו של בית המשפט המחוזי, כי בא כוחו של המבקש בערכאה הדיונית לא הצהיר כי בכוונתו להגיש חוות דעת רפואית שעניינה במקור החבלות בגבו של המבקש. מוכן אני אף להרחיק לכת ולהניח, כי סיפק המבקש הסבר משכנע מדוע לא הגיש את חוות הדעת לערכאה הדיונית. אלא שאף בהינתן הנחות אלו, האינטרס בדבר סופיות הדיון והשיקול בדבר טיבה של הראייה, מטילים את הכף לאי קבלתה. משלא נדרש בית משפט קמא לשיקול השלישי, בדבר טיבה של הראייה, הוריתי למבקש להגיש את חוות הדעת האמורה לעיוני. לאחר שעיינתי בחוות הדעת, שוכנעתי כי אין בה כדי לשנות מממצאי העובדה והמהימנות אותם קבע בית משפט השלום. בנסיבות אלה, ומאחר שטענותיו של המבקש נידונו בפני שתי ערכאות, אינני רואה מקום לדון בעניינו פעם נוספת.

9. לאור האמור, בקשת רשות הערעור נדחית בזאת. נוכח התוצאה אליה הגעתי, עיכוב ביצוע הקנס עליו הוריתי בהחלטתי מיום 13.6.2016, מבוטל בזאת.

ניתנה היום, י"ב בתמוז התשע"ו (18.7.2016).

ש ו פ ט